

## מראי מקומות- מנחות נ"ב

הערבים, ורבנן אמרי וכו'- ע' בחי' הגרי"ז שהביא, דהנה לענין העשרון הדין הוא דצריך להביא כל העשרון מביתו, וחוציהו, חצי בשחרית וחצי לבין הערבים. ויש לחקור, מהו הדין לענין הלבונה, למר כדאית לי' ולמר כדאית לי', האם גם בזה צריך שיביא כל השיעור לבונה מביתו בבת אחת, ושוב חוציהו, או דלמא אין דין זה בלבונה כלל. והביא מש"כ רש"י, כשה' מביא עשרון שלם מביתו, מביא עמו שני קמצים לבונה, ומקריב הא' לחצי עשרון של שחרית, והא' לחצי של בין הערבים. ודייק מדבריו דס"ל לרש"י דגם בלבונה איכא דין דצריך להביא הכל מביתו מעיקרא, וכמו בעשרון. אבל מהרמב"ם (תמידין ג', כ"ב) דייק להיפוך, דכ' הרמב"ם דלוג ומחצה שמן וחצי קומץ לבונה לעשרון של בקר, ולוג ומחצה שמן וחצי קומץ לבונה לעשרון של בין הערבים. ואין מבואר כלל מהרמב"ם דצריך להפריש כל הקומץ ביחד. וביאר עפ"ז מה דאי' בגמ' דלא אשכחן חצי קומץ דקרב. והביאור בזה הוא, דבעשרון מצינו דהוקרב חצי הקרבן, דכל הקרבן הוא עשרון. אבל בקומץ לא מצינו כן, דהקרבן של שחרית הוא מה שהביא בשחרית, ושל בין הערבים הוא מה שהביא בין הערבים, אבל אין הבאת "חצי" כלל.

(ד) **לא אשכחן חצי קומץ דקריב- הק' השפת אמת**, הא גם חצי עשרון דקרב לא אשכחן במקו"א, א"כ י"ל דכמו דנשתנה הכא לחצאין, י"ל דה"ה הקומץ דלבונה. ותי' דעכ"פ מצינו במנחת יחיד דמקריבין פחות מעשרון, וא"כ אין חידוש כ"כ במה שהביא חצי עשרון, משא"כ בקומץ, דלעולם לא מצינו דהקריב פחות מקומץ לבונה. וע' מה שהבאנו לעיל מחי' הגרי"ז, ולדבריו מיושב קו' השפ"א, דהא גם כאן מיני' ובי' הוי חצי עשרון חלוק מחצי קומץ, דאפי' אם אמרי' דהביא חצי קומץ, אבל אי"ז אלא דין להביא שיעור חצי קומץ, אבל בעשרון הוי החצי חצי קרבן, ולא רק שיעור חצי עשרון.

(א) **כיון דחזו דקא פרשי מספק הזאות, אוקמוה אדאורייתא- כ' העולת שלמה** דנראה דהטעם דפרשי מספק הזאות, היינו כמו דאמרי' בר"ה, דהמודר הנאה מחבירו, מזה בימות הגשמים ולא בימות החמה, לפי שנהנה מההזאה, וה"נ פרשי, דשמא אינו חייב בהזאה ונהנה שלא לצורך. או י"ל דאף בימות הגשמים, דלא נהנה ולית בי' מעילה, מ"מ אסור לאבד הקדש, כיון דרבנן גזרו בי' מעילה (ואף דהמזיק הקדש פטור, זהו רק מדאורייתא, אבל מדרבנן חייב בקרן). אך הק' דהך ספק טומאה היכי מיירי, אי שנטמא טומאת ספק ברשות היחיד, א"כ הדין הוא דטמא טומאה ודאית, ושורפין עליו תרומה, ואי"ז ספק הזאה. ואי ברה"ר, הרי ספיקו טהור, ואי"צ הזאות כלל. וע"ש איך שאוקים ציור הגמ'.

(ב) **פר העלם דבר של ציבור... ר"ש אומר מתרומת הלשכה הן באין- כ' בחי' הגרי"ז**, דבס"ד של הגמ' משמע דאי"ז דין דצריך דוקא ליקח הפר העלם דבר של ציבור מתרומת הלשכה, אלא דהיתר הוא דיכול ליקח מתרומת הלשכה. ודייק כן מהא דטעם הדבר דס"ל לר"ש דמתרומת הלשכה הן באין הוא משום דחיישינן לפשיעה, וא"כ שפיר משמע דאין דין שיהי' דוקא מתרומת הלשכה. אבל למסקנת הגמ', דמפרש דמקרא דקרבני לחמי לאשי, משמע שהוא דין שיהא דוקא מתרומת הלשכה, ולא רק היתר בדבר. וכן דייק מפי' ר' גרשום, דפי' דהדין הוא דפר וכו' דינן כתמידין, וא"כ משמע דצריכין להיות מתרומת הלשכה דוקא. והוסיף דאיכא נפק"מ בזה, דאם הדין הוא דצריך להיות מתרומת הלשכה דוקא, א"כ ע"כ צריך להיות דהמעות באו מהציבור, ואם יש א' שרוצה לנדוב הפר לציבור, אינו יכול להקדיש הפר בשביל הציבור, אלא צריך דוקא שהמעות יהיו מהציבור, וא"כ יהי' צריך למסור הממון להציבור, כדי שיהי' הפר בא מממון הציבור.

(ג) **אבא יוסי בן דוסתאי אומר, מפריש לה שני קמצים של לבונה, קומץ שחרית וקומץ בין**

השאור, וכאותו שיעור יחסיר אח"כ מהעשרונות, ונמצא שכשיתן אח"כ השאור שיעשה מהעשרונות, לא יעדיף ולא יחסיר מדתן. מיהו רבנן גזרו דלמא ישכח לחזור וליטול מהעשרונות כשיעור שיעשה ממנו השאור.

ה) מ"ש לבונתה דהוכפלה ומ"ש שמנה דלא הוכפלה- העיר הקרן אורה דלכאו' יש מקום לחלק, דבשלמא בלבונה י"ל דכיון דלא מצינו חצי קומץ דקרב לעשרון, א"כ אם מת כה"ג וצריך להביא ב' עשרונים, ממילא צריך גם להביא ב' קומצים, דאין שייך חצי קומץ לעשרון שלם. אבל שמן, דבעלמא סגי בלוג לעשרון, והכא חידש התורה דצריך להביא ג' לוגין, א"כ שפיר י"ל דאפי' אם הביא ב' עשרונים, דשפיר תסגי בהא דהביא ג' לוגין שמן. וכ' דעכצ"ל דלא הי' גמ' רוצה לחלק בזה, אלא סברא הוא דאם כופלין הלבונה דצריך גם לכפול השמן.

## כל המנחות באות מצה

ו) ר"מ אומר השאור בודה להן מתוכן ומחמצן- הק' התפארת ישראל (בועז א'), למה לר"מ צריך לבדות השאור מתוכן ולחמצן, הרי יכול ללוש העשרון ויניחנו בכך עד שנעשה חמץ מאליו. ותי' דאע"ג דפשוט כשילוש כל העשרון ויניחנו כך, אפשר שיתחמץ ביומו עד שיהי' חייב על חמוצו כרת, עכ"פ גם לר"מ למצוה צריך לחימוץ יפה, ואי אפשר שיתחמץ שום עיסה יפה ביומו.

ז) ר"י אומר אף היא אינה מן המובחר- הק' בחי' הגרי"ז, מה שייך מן המובחר כאן, הרי ממ"נ, אם מיקרי חמץ, הוי מן המובחר, ואם אינו מיקרי חמץ, א"כ לא מהני כלל, והאם יש דין בחמץ שהוא מהודר הוא אם יותר מחומץ. וצידד לפרש דאולי על העיסה קאמר, דפעמים אם יעשה כן לא יהי' העיסה מן המובחר, דהיינו דלא יתחמץ. ועוד פי', דכוונת ר"י לומר דאינו מן המובחר, דהיינו דמה דס"ל לר"מ דהוי חמץ, לר"י אינו חמץ, וא"כ ר"י אומר דלשיטתו שלו אי"ז מן המובחר, דהיינו דאי"ז חשוב חמץ לשיטתו, אף דלר"י לשיטתו חשוב חמץ. ועוד פי' דאולי על החלה קאמר, דהיינו דבחימוץ כזה לא יהי' החלה כשיעורו, ולא יהי' מן המובחר.

ח) אמרו לו אף היא היתה חסירה או יתירה- כ' התפארת ישראל (יכין ז') דר"י לא חייש לקו' זו, דאפשר שימדוד הקמח שעושה ממנו